

I ÖSTERSJÖNS SKÄRGÅRDAR

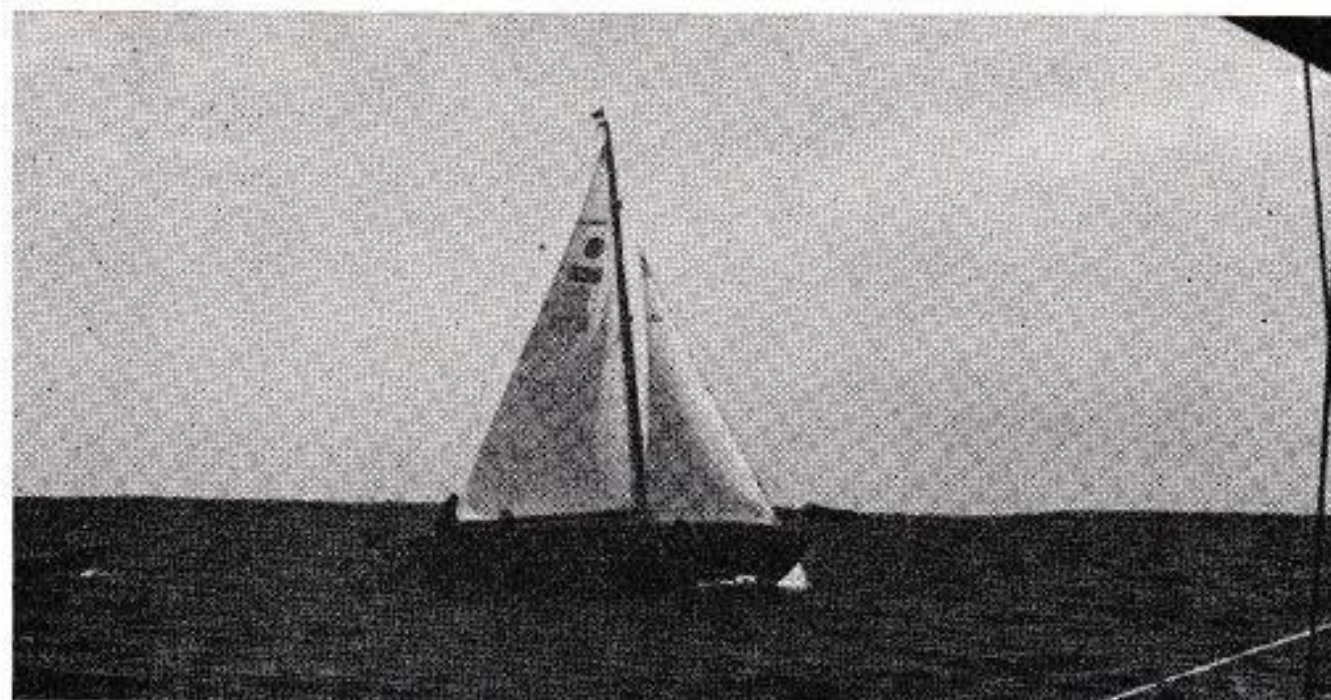
Väckarklockan ringde ilsket ombord på Tirza IV kl. 4.30 den 8 juli. Vi låg sedan kvällen före till ankars vid Svanö i Torhamnsleden. Ur kojen i land med skeppshunden Justus, 8-årig pudel med sjövana, så ombord igen innan han försöker dricka ur hela Östersjön. Stuva jollen på däck, dagvaktskaffe som Ann-Mari, kockan och styrman ombord, riggat till. Mulen, litet ruggig morron. Vind SO 6 m/sek + 6°. Sjökort fanns ombord ända till Finland, men nu gällde det först Kalmarsunds genomsegling. Kl. 7 var vi ur skärgårdsleden, kursen sattes 47°.

Det skulle föra för långt att i detalj beskriva båten, men något kan nämnas: L. ö. a. 8 m, br. 2.32, djup 1.45, 3,6 ton i långfärdstrim. Ritad av Tore Herlin, välkänd inom marinen, skapare av bl. a. Gladan och Falken. Vi har 30 m² i kryss-

stället, 1700 kg bly i kölen, klinkbygge i mahogny på huggna ekspant. Inombordsmotor, kort sagt en styv, välseglande och sjöduglig båt. Byggt hos Törnqvists på Saltö i fjol, färdigställd och riggad av oss själva.

Seglingen i sundet var behaglig, först gjorde vi 6 knop mellan prickarna, sen avtog vinden. Efter ett kort uppehåll i Kalmar, anlöptes Borgholm på Öland om aftonen. Lördagskväll, stora jippon i land, vi fick sista kajplatsen. Sång till luta av några figurer som drev omkring i hamnen med gummijolle. Nästa dag, berättar loggboken, kryssade vi ihärdigt mot en frisk nordan. Den tog slut vid middagstid, alldeles lagom utanför Sandvik på norra Öland. Kort distans, men smällhet badeftermiddag, det var ju semester.

Hamnen fylldes mot kvällen med bå-



Tirza IV

tar, bl. a. gamla 40:an Elsie, tidigare i Karlskrona, svensk olympiabåt i Antwerpen 1920. Båtar blir egentligen alldeles för gamla eller vad säger försäljningsavdelningen?

Måndag morgon återfanns vi vid Blå Jungfrun, lugna dagar går det att landa, hon är övervuxen med krypek. Visst är Blå Jungfrun 89 m hög, har man tur och orkar går det att klättra ända upp i molnen, dom går lågt ibland. De följande dagarna genomsegledes det verkliga paradiset, Kråkelunds Gryt och St. Anna skärgårdar. Det var gång utanför lederna intill byn på Hasselö, spännande navigering. Här kommer Albin Combi med teleflexreglaget väl till pass, hela manövern i ett handgrepp. Och de svenska sjökorten är mycket pålitliga.

Dagarna i första veckan bjöd på friska till hårda västliga vindar. Gudingen, stor öppen fjärd norr om Västervik översegledes med 2 rull i storen och stora focken. Snabbsegling i hårda byar, verklig upplevelse att segla, denna tunga, styva båt, i sådant väder. Hon lutar ju inte mycket, alla kuddar och grejor ligger kvar i kojerna utan slingerskydd, anmärkte "styrman" en dag. Vi tävlade om att hålla i rorkulten. Vid Kvädö Rotskär på östgötagränsen lyckades vi för första gången få brädgången under vatten i en hård by, samtidigt som ett par 6—7 m långa motorbåtar blev på suren.

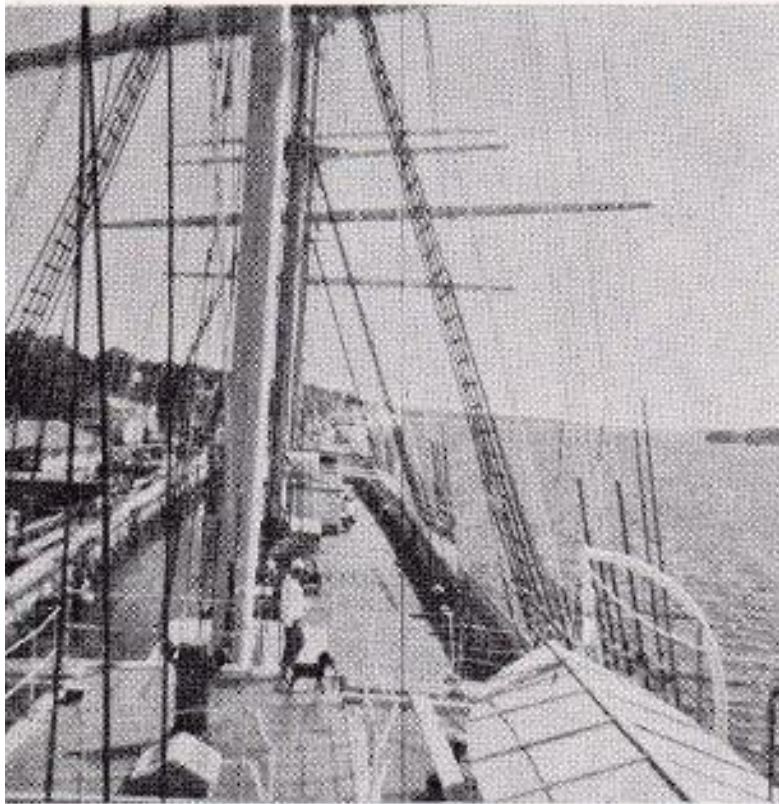
Arkösund anlöttes den 12/7 onsdag för proviantering. Här lånades en boj utanför båtvarvet. Jollen, plywoodlåda från Brohällritning, var en tillgång att ha med. Vi nyttjade hela resan Kryssar-klubbens bojar när tillfälle gavs. Här låg vackra båtar i mängder, men snabbåknigen bland de förankrade båtarna i Restaurangviken var störande. Äldre och yngre gentlemän i 15—20 knops fart, den



Skeppshunden Justus.

lätta plastflottan river upp rätt lite vatten, men vad hinner man se? Företeelsen fanns sedan hela vägen norrut kring de flytande mackarna. Dock ej i Finland, där var båtar med farter över 12 knop registrerade och nummerförsedda.

Över Bråviken gick färden för motor, vid Oxelösund ökade brisen, leden går här nära staden och järnverket. Allt ger intryck av liv och rörelse speciellt vid Gamla Oxelösund där sjötrafiken trängs ihop. Natthamn blev Nynäshamn, där man ligger bra i segelsällskapets hamn. Dagen var tillända, vi summerade ihop att Sörmlands skärgård med Ledskär, V. Stendörren, Tvären, Sävösund och passagen vid Krokskär innanför Landsort ger bl. a. seglarna i Nyköping och Studsvik fina möjligheter. Mysingen passerades i regnväder, då ser detta öppna stora vatten väldigt trist ut. Det var skönt att på kvällen få ströva kring bland de gamla husen i Dalarö. Där finner man gamla fina miljöer från 1800-talets senare del.



Ombord på Pommern.

Vid boj hos Mariehamns Segelförening.



Den lördag—söndag som sedan följde blev dagar att minnas. Vädret blev åter det bästa tänkbara, "sommar i Skandinavien". Tidvis segling, omväxlande med motorgång, genomkorsades ett av Stockholms skärgårds mest omskrivna område från Dalarö genom Möjaleden över Rödkobbsfjärden till natthamnen Röd-löga. Söndag morgon loss tidigt, genom leden vid Kudoxa och Vidinge och så ut på Ålandshavet blå vid Söderarm. Vind sydväst, varmt, klart. Många båtar var på väg över, sträckan Remmargrund—Kobba Klintar är bara ca 25 distansminuter, många sorters farkoster gör turen, ofta flera i sällskap.

Inseglingen till Mariehamn är en skön upplevelse med barken Pommern framför segelföreningens klubbhus och alla förtöjda båtar. Vi fick låna en ledig boj av den vänlige hamnvakten herr Svanström, låg kvar i tre dagar, besökte Sjöfartsmuseet med mängder av intressanta föremål, modeller, foton m. m. Allt samlat från bl. a. fullriggare och barkskepp som under segelsjöfartens slutepok samlades till Mariehamn av sjöfartsrådet Gustav Erikson. Där finns t. ex. hela kajutinredningen från "Hercogin Cecile", känd genom boken om Hertiginnans sista resa. Hercogin Cecile förläste på engelska sydkusten efter rekordresan, 84 dygn, från Australien.

Hemseglingen tog 2 veckor, vi var inne på Stockholms ström, tog korta dagsetapper, hade motvind nästan hela vägen hem. Sommarens topp vad vädret beträffar gav Byxelkrok på Öland, 26° i skuggan, vilken baddag!

Så kom naturligtvis den obligatoriska busväderskryssen i södra Kalmarsund, men sånt är Herlinbåtarna ritade för.

I mitten på sista veckan togs bojen vid Hästö igen efter 721 distansminuter.

Bengt A.